

Kohtulahendite kogumik

KOHTUJURISTI ETTEPANEK
JÁN MAZÁK
esitatud 13. septembril 2012¹

Kohtuasi C-282/11

Concepción Salgado González
versus
Instituto Nacional de la Seguridad Social (INSS) ja
Tesorería General de la Seguridad Social (TGSS)

(eelotsusetaotlus, mille on esitanud Tribunal Superior de Justicia de Galicia (Hispaania))

Eelotsusetaotlus — Määrus (EMÜ) nr 1408/71 — Vanaduspension — Pensionihüvitiste arvutamine

I. Sissejuhatus

1. Tribunal Superior de Justicia de Galicia (Hispaania) taotleb oma 9. mai 2011. aasta määrusega, mis jõudis Euroopa Kohtusse 6. juunil 2011, Euroopa Kohtult eelotsust neljas küsimuses selle kohta, kuidas tõlgendada nõukogu 14. juuni 1971. aasta määrust (EMÜ) nr 1408/71,² mida on muudetud nõukogu 20. novembri 2006. aasta määrusega (EÜ) nr 1791/2006,³ (edaspidi „määrus nr 1408/71”) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrust (EÜ) nr 883/2004 sotsiaalkindlustussüsteemide kooskõlastamise kohta,⁴ mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta määrusega (EÜ) nr 988/2009,⁵ (edaspidi „määrus nr 883/2004”).

2. Need küsimused esitati kohtumenetluses, mis oli algatatud C. Salgado Gonzálezi taotlusel Instituto Nacional de la Seguridad Sociali (riiklik sotsiaalkindlustusamet; edaspidi „INSS”) ja Tesorería General de la Seguridad Sociali (üldine sotsiaalkindlustusfond; edaspidi „TGSS”) vastu seoses C. Salgado Gonzálezi vanaduspensioni arvutamisega. Eelotsusetaotluse esitanud kohus palub selgitada, kas teatavate määruse nr 1408/71 või määruse nr 883/2004 sätete kohaldamine koostöimes Ley General de la Seguridad Social’i (edaspidi „Hispaania üldine sotsiaalkindlustusseadus”) artikli 162 lõikega 1 põhjustab füüsilisest isikust ettevõtjana tegutseva võõrtöötaja pensioni ülemäärast vähendamist.

1 — Algkeel: inglise.

2 — Nõukogu 14. juuni 1971. aasta määrus (EMÜ) nr 1408/71 sotsiaalkindlustusskeemide kohaldamise kohta ühenduse piires liikuvate töötajate ja nende pereliikmete suhtes (EÜT 1971, L 149, lk 2; ELT eriväljaanne 05/01, lk 35).

3 — Nõukogu 20. novembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1791/2006, millega kohandatakse teatavaid määrusi ja otsuseid kaupade vaba liikumise, isikute vaba liikumise, äriühinguõiguse, konkurentsipoliitika, põllumajanduse (sealhulgas veterinaar- ja fütosanitaarõigusaktid), transpordipoliitika, maksustamise, statistika, energeetika, keskkonna, justiits- ja siseküsimustes tehtava koostöö, tolliliidu, välissuhete, ühise välis- ja julgeolekupoliitika ning institutsioonide valdkondades seoses Bulgaaria ja Rumeenia ühinemisega (ELT 2006, L 363, lk 1).

4 — ELT 2004, L 166, lk 1.

5 — Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 988/2009, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 883/2004 sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise kohta ja määratakse kindlaks selle lisade sisu (ELT 2009, L 284, lk 43).

II. Õiguslik kontekst

A. Liidu õigus

3. Määruse nr 1408/71 artikli 45 lõikes 1 on sätestatud:

„Kui liikmesriigi õigusaktid seavad hüvitiste saamise õiguse omandamise, säilitamise või ennistamise kindlustusskeemi alusel [...] sõltuvusse kindlustus- või elamisperioodide täitumisest, peab kõnealuse liikmesriigi pädev asutus vajaduse korral arvesse võtma teise liikmesriigi õigusaktide alusel täitunud kindlustus- või elamisperioode, olgu need täitunud üld- või eriskeemi alusel, töötajana või füüsilisest isikust ettevõtjana. Selleks arvestab ta kõnealuseid perioode nii, nagu oleksid need täitunud tema enda õigusaktide alusel.”

4. Määruse nr 1408/71 artikli 46 lõikes 2 on sätestatud:

„Kui liikmesriigi õigusaktide tingimused hüvitise saamiseks on täidetud üksnes pärast artikli 45 [ja/või] artikli 40 lõike 3 kohaldamist, kohaldatakse järgmisi reegleid:

- a) pädev asutus arvutab hüvitise teoreetilise suuruse, mida asjaomane isik saaks taotleda tingimusel, kui kõik kindlustus- ja/või elamisperioodid, mis on täitunud töötaja või füüsilisest isikust ettevõtja suhtes kehtinud liikmesriigi õigusaktide alusel, oleksid täitunud kõnealuses riigis pädeva asutuse poolt hüvitise määramise päeval kohaldatavate õigusaktide alusel. Kui kõnealuste õigusaktide järgi ei sõltu hüvitise suurus täitunud perioodide kestusest, loetakse selline hüvitise suurus käesolevas punktis osutatud teoreetiliseks suuruseks;
- b) seejärel määrab pädev asutus kindlaks hüvitise tegeliku suuruse, tuginedes eelmises punktis osutatud teoreetilisele suurusele, vastavalt tema poolt kohaldatavate õigusaktide alusel enne riski realiseerumist täitunud kindlustus- või elamisperioodide kestuse ja kõigi asjaomaste liikmesriikide õigusaktide alusel enne riski realiseerumist täitunud kindlustus- ja elamisperioodide kogukestuse suhtele.”

5. Määruse nr 1408/71 artikli 47 lõikes 1 on sätestatud:

„Artikli 46 lõikes 2 osutatud teoreetilise ja *pro rata* suuruse arvutamisel kohaldatakse järgmisi reegleid:

[...]

g) kui liikmesriigi õigusaktide järgi arvutatakse hüvitised keskmiste sissemaksete alusel, määrab pädev asutus sissemaksete keskmise kindlaks üksnes nende kindlustusperioodide põhjal, mis on täitunud kõnealuse riigi õigusaktide alusel.”

6. Määruse nr 1408/71 artikli 89 kohaselt on teatavate liikmesriikide õigusaktide rakendamise erikord sätestatud VI lisas.

7. Määruse nr 1408/71 VI lisa H osa (Hispaania) punktis 4 on sätestatud:

- „a) Vastavalt käesoleva määruse artiklile 47 arvutatakse Hispaania hüvitise teoreetiline suurus kindlustatu tegelike sissemaksete põhjal aastate jooksul, mis vahetult eelnesid viimase sissemakse tasumisele Hispaania sotsiaalkindlustusele.
- b) Saadud pensionisummat suurendatakse suurendamiste ja ümberhindamiste summa võrra, mida arvutatakse samaliigiliste pensionide puhul iga järgneva aasta eest.”

8. Määrusega nr 883/2004 tunnistati määrus nr 1408/71 kehtetuks alates 1. maist 2010 ning sellest kuupäevast alates kohaldatakse esimesena nimetatud määrust.

B. Siseriiklik õigus

9. Hispaania üldise sotsiaalkindlustusseaduse artikli 161 lõike 1 punkt b seab vanaduspensioni saamise õiguse tingimuseks muu hulgas selle, et vähemalt 15 aasta jooksul on tasutud sotsiaalkindlustusmaksid. Hispaania üldise sotsiaalkindlustusseaduse artikli 162 lõikes 1 on sätestatud, et „sissemaksetel põhinev vanaduspensioni põhisumma on jagatis, mis saadakse asjaomase isiku poolt vahetult enne riski realiseerumisele eelnevat kuud 180 kuu jooksul tehtud sissemaksete jagamisel 210-ga”.

III. Vaidlus põhikohtuasjas ja eelotsuse küsimused

10. C. Salgado González tegi Hispaanias sissemakseid füüsilisest isikust ettevõtjate eripensioniskeemi (Régimen Especial de Trabajadores Autónomos) kokku 3711 päeva jooksul ajavahemikus alates 1. veebruarist 1989 kuni 31. märtsini 1999 ja Portugalis kokku 2 100 päeva jooksul ajavahemikus alates 1. märtsist 2000 kuni 31. detsembrini 2005.

11. C. Salgado González taotles Hispaanias vanaduspensioni, mis võimaldati talle alates 1. jaanuarist 2006. C. Salgado González vanaduspensioni arvutamisel liitis INSS tema Hispaanias alates 1. aprillist 1984 kuni 31. märtsini 1999 tehtud sissemaksed, mis on seotud tema viimasele Hispaania sotsiaalkindlustuse sissemaksele vahetult eelnenud 15 aastaga. Seejärel jagas INSS need sissemaksed Hispaania üldise sotsiaalkindlustusseaduse artikli 162 lõike 1 kohaselt 210-ga (mis vastab 180 kuu ehk 15 aasta jooksul tasutud tavaliste igakuiste sissemaksete arvule ja erakorraliste iga-aastaste sissemaksete arvule). Selle tulemusel saadi *base reguladora* ehk pensioni põhisumma. Arvestades, et C. Salgado González alustas Hispaania sotsiaalkindlustuse sissemaksete tegemist alles alates 1. veebruarist 1989, luges INSS ajavahemikus alates 1. aprillist 1984 kuni 31. jaanuarini 1989 tehtud sissemaksed nulliks,⁶ mis seega põhjustas C. Salgado González pensioni põhisumma (*base reguladora*) vähenemise.

12. Lõpuks määrati C. Salgado González pensioni põhisummaks 336,83 eurot kuus.⁷

13. Seejärel vähendati pensioni põhisummat (*base reguladora*) ajavahemiku 1. aprill 1984 – 31. märts 1999 osas, korrutades seda 53%-ga,⁸ mis vastas C. Salgado González sissemakseastatele,⁹ ja samuti 63,86%-ga, mis vastas Hispaanias töötatud aja perioodikohasele protsentuaalväärtusele.¹⁰

6 — Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib, et Hispaania õigusaktide kohaselt on olemas Hispaania üldise sotsiaalkindlustusseaduse artikli 162 lõikest 2 tulenevate lünkade täitmise süsteem, mis võimaldab katta sissemaksekohustusteta perioodid minimaalsete sissemaksete põhisummadega. Ent nagu saab järeldada Hispaania üldise sotsiaalkindlustusseaduse lisasätte 8 lõikest 4, ei ole see süsteem kohaldatav füüsilisest isikust ettevõtjatele nagu C. Salgado González.

7 — C. Salgado González väitis 8. jaanuaril 2007, et tema pensioni põhisumma (*base reguladora*) peab olema 864,14 eurot kuus. Eelotsusetaotlusest ja INSS ja TGSS märkustest Euroopa Kohtu menetluses ilmneb – ja eelotsusetaotluse esitanud kohtu ülesanne on kontrollida –, et C. Salgado González väite aluseks olid muu hulgas tema sissemaksed Portugalis alates 1. jaanuarist 1991 kuni 31. detsembrini 2005.

8 — Mis andis tulemuseks pensioni teoreetilise suuruse.

9 — Euroopa Kohtu toimikust ilmneb – ja eelotsusetaotluse esitanud kohtu ülesanne on kontrollida –, et protsendimäär 53 arvutamise aluseks olid 16 aastat, mille kestel C. Salgado González töötas Hispaanias ja Portugalis. 50% vastab esimesele 15-le sissemakseastale ja 3%-le 16-ndast aastast.

10 — Euroopa Kohtu toimikust ilmneb – ja eelotsusetaotluse esitanud kohtu ülesanne on kontrollida –, et 63,86% vastab 3711 päevale alates 1. veebruarist 1989 kuni 31. märtsini 1999, mille kestel C. Salgado González töötas Hispaanias, kokku 5811 päevast (3 711+2 100), mil ta alates 1. veebruarist 1989 kuni 31. detsembrini 2005 töötas Hispaanias ja Portugalis. Vt määruse nr 1408/71 artikli 46 lõike 2 punkt b.

14. Kui C. Salgado González oli vaidevõimalused ammendanud, pöördus ta vanaduspensioni osas kaebusega Juzgado de lo Social de Ourense (sotsiaalkohus) n°3 poole. Nimetatud kohus jättis tema kaebuse rahuldamata. C. Salgado González kaebas selle otsuse edasi eelotsusetaotluse esitanud kohtusse.

15. Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib eelotsusetaotluse määruses, et põhisumma (*base reguladora*) arvutamisel tugines INSS määruse nr 1408/71 VI lisa H osa (Hispaania) punktile 4 koostoimes Hispaania üldise sotsiaalkindlustusseaduse artikli 162 lõikega 1. Just see koostoimeline kohaldamine on tekitanud eelotsusetaotluse esitanud kohtus kahtlusi.

16. Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib, et kuigi kahtlemata ei saa C. Salgado González Portugalis tehtud sissemakseid kasutada Hispaania vanaduspensioni põhisumma arvutamisel,¹¹ tekib küsimus, kas INSS arvutus oli õige või on põhjutanud C. Salgado González vanaduspensioniõiguse ülemäärast vähendamist – C. Salgado González sõnul poole rohkema võrra sellest, mis olnuks õigustatud.

17. INSS, kohaldades nii määruse nr 1408/71 VI lisa H osa (Hispaania) punkti 4 kui ka Hispaania üldise sotsiaalkindlustusseaduse artikli 162 lõiget 1, liidab kindlustatud isiku tegelikud sissemaksed, mis on tehtud viimasele Hispaania sotsiaalkindlustuse sissemaksele vahetult eelnenud 15 aasta jooksul, ja jagab summa 210-ga.

18. Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib siiski, et määruse nr 1408/71 VI lisa H osa (Hispaania) punktis 4 ei ole üldse viidatud 15-aastasele ajavahemikule ega koefitsiendile 210, mis tulenevad Hispaania üldise sotsiaalkindlustusseaduse artikli 162 lõikest 1.

19. Eelotsusetaotluse esitanud kohus on seisukohal, et niisuguses olukorras on võimalikud kolm tõlgendust.

20. Esimene võimalik tõlgendus on INSS pakutu, mis ei ole eelotsusetaotluse esitanud kohtu arvates kooskõlas töötajate vaba liikumise tagatistega sotsiaaltoetuste osas vastavalt ELTL artiklile 48 ning töökohariigi kohalike töötajate ja võõrtöötajate võrdse kohtlemise osas vastavalt määruse nr 1408/71 artiklile 3 kolmel põhjusel.

21. Sellega seoses on eelotsusetaotluse esitanud kohus seisukohal, et jagaja 210 kasutamisel võõrtöötajate suhtes ka siis, kui Hispaanias on tasutud sissemakseid vähem kui 15 aasta jooksul, satuvad võõrtöötajad ebavõrdsesse olukorda võrreldes Hispaanias sissemakseid tasuvate Hispaania kohalike töötajatega. Ebavõrdsus tekib sellest, et võõrtöötajal, kelle sissemaksete tase on sama mis Hispaanias sotsiaalkindlustusmakseid tasuval Hispaania kohalikul töötajal ning kes jagab oma maksed Hispaania ja teise liikmesriigi vahel, on pensioni põhisumma (*base reguladora*) väiksem selle summa võrra, mida ta ei ole tasunud Hispaanias (ja lisaks vähendatakse tema pensionisummat vastavalt ka *pro rata temporis*).

22. Eelotsusetaotluse esitanud kohus on seisukohal, et nii ei ole tagatud eesmärk, et „võõrtöötaja puhul ei tohi vähendada toetuse summat, mille ta oleks saanud siis, kui ta ei oleks olnud võõrtöötaja”.¹²

23. Samuti on eelotsusetaotluse esitanud kohus seisukohal, et mida rohkem tasub võõrtöötaja sissemakseid teises EL liikmesriigis, seda vähem on tal tööiga selleks, et suurendada Hispaanias tasutavaid sissemakseid, mida saab arvutada üksnes vastavalt määruse nr 1408/71 VI lisa H osa (Hispaania) punktile 4. Seega tekitab 15-aastane periood, millele viitab Hispaania üldise

11 — Vt 12. septembri 1996. aasta otsus kohtuasjas C-251/94: Lafuente Nieto (EKL 1996, lk I-4187); 9. oktoobri 1997. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-31/96-C-33/96: Naranjo Arjona jt (EKL 1997, lk I-5501); ja 17. detsembri 1998. aasta otsus kohtuasjas C-153/97: Grajera Rodríguez (EKL 1998, lk I-8645).

12 — Vt eespool 11. joonealuses märkuses viidatud kohtuotsus Lafuente Nieto, punkt 38.

sotsiaalkindlustusseaduse artikli 162 lõige 1, veel ühe erinevuse Hispaanias sissemakseid tasuvast Hispaania kohalikust töotajast, kellel on selle perioodi 15 aastani suurendamiseks võimalik kasutada kogu oma tööiga. Kokkuvõttes on tehtud Hispaanias sotsiaalkindlustuspanusele vastava vanaduspensioni saamine ühenduse võõrtöötajale raskemaks kui Hispaania kohalikule töötajale.

24. Peale selle märgib eelotsusetaotluse esitanud kohus, et kuivõrd teatav töötajate vaba liikumise oluline element on jäetud Hispaania seadusandja otsustada, mis võib pikendada Hispaania üldises sotsiaalkindlustusseaduse artikli 162 lõikes 1 ette nähtud ajavahemikku,¹³ võidakse võõrtöötajate puhul arvestatavat Hispaanias tasutud sissemaksete summa kordajat taas suurendada ning nende pensione veelgi vähendada.

25. Eelotsusetaotluse esitanud kohus on seisukohal, et võimalik on ka teine, ühenduse eesmärkidega kooskõllisem tõlgendus. Määruse nr 1408/71 VI lisa H osa (Hispaania) punkti 4 alapunkti a tuleks selles osas, mille kohaselt „arvutatakse Hispaania hüvitise teoreetiline suurus kindlustatu tegelike sissemaksete põhjal aastate jooksul, mis vahetult eelnesid viimase sissemakse tasumisele Hispaania sotsiaalkindlustusele”, käsitada nii, et sellega on kehtestatud eriline arvutustingimus, mille kohaselt kindlustatu poolt Hispaania sotsiaalkindlustusele viimase sissemakse tasumisele vahetult eelnenud tegelikud sissemaksed liidetakse ning saadud summa jagatakse nende sissemaksete tasumise aastate arvuga.

26. Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib, et kui kohaldada käesolevas asjas eespool punktis 25 kirjeldatud tõlgendust, jagataks C. Salgado Gonzálezi poolt Hispaanias tasutud sissemaksed mitte 210-ga, vaid hoopis nende aastate arvuga, mille jooksul ta tasus Hispaanias sissemakseid, s.o 1989. aasta 1. veebruari ja 1999. aasta 31. märtsi vahele jäänud aastate arvuga.

27. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu sõnul võib olla võimalik veel üks tõlgendus, mille tulemusel oleks pensioni põhisumma (*base reguladora*) väiksem sellest, mis tuleneks eespool punktides 25 ja 26 kirjeldatud eelmise võimaluse kohaldamisest. Portugalis täitunud periood oleks hõlmatud sellele perioodile ajaliselt lähedal seisva Hispaanias sissemaksete tasumise perioodiga, arvestades tarbijahindade arengut, nagu on ette nähtud määruse nr 883/2004 XI lisa punkti 2 alapunktis a (Hispaania), kus on sätestatud uus reegel, mida ei nähtud ette määruse nr 1408/71 VI lisa H osa (Hispaania) punktis 4. Eelotsusetaotluse esitanud kohus on seisukohal, et tegu oleks analoogia põhjal kohaldamisega. Esiteks on määruse nr 883/2004 XI lisa punkti 2 alapunkt a (Hispaania) käesolevas asjas *ratione temporis* kohaldamatu. Teiseks on määruse nr 883/2004 XI lisa punkti 2 alapunktis a (Hispaania), nagu ka varasemas sättes, s.o määruse nr 1408/71 VI lisa H osa (Hispaania) punktis 4, sätestatud, et „Hispaania hüvitise teoreetiline suurus [arvutatakse] kindlustatu tegelike sissemaksete põhjal aastate jooksul, mis vahetult eelnesid Hispaania sotsiaalkindlustusele viimase sissemakse tasumisele”. Käesolevas asjas on olukord, kus Portugalis täitunud kindlustusperioodid ei eelnenud, vaid järgnesid vahetult Hispaanias viimase sissemakse tasumisele.

28. Nendel põhjendustel otsustas eelotsusetaotluse esitanud kohus menetluse peatada ja paluda Euroopa Kohtult eelotsust järgmistes neljas küsimuses:

„Esiteks: kas [ELTL artiklis 48 ja määruse nr 1408/71 artiklis 3] sätestatud ühenduse eesmärkidega ning [määruse nr 1408/71 VI lisa H osa (Hispaania) punkti 4] sõnastusega on kooskõlas tõlgendada [viimati nimetatud sätet] nii, et Hispaania hüvitise teoreetilise suuruse arvutamiseks kindlustatu tegelike sissemaksete põhjal Hispaania sotsiaalkindlustusele tehtud viimasele sissemaksele vahetult eelnevatel aastatel jagatakse selliselt saadud summa 210-ga, sest vastavalt Hispaania üldise sotsiaalkindlustusseaduse artikli 162 lõikele 1 on see vanaduspensioni põhisumma arvutamiseks kehtestatud jagaja?

13 — Ja nagu tegelikult tehti 1985. aastal, mil seda pikendati kahelt aastalt kaheksale, ning 1997. aastal, mil seda pikendati kaheksalt aastalt viieteistkümnemale.

Teiseks (kui vastus esimesele küsimusele on eitav): kas [ELTL artiklis 48 ja määruse nr 1408/71 artiklis 3] sätestatud ühenduse eesmärkidega ning [määruse nr 1408/71 VI lisa H osa (Hispaania) punkti 4] sõnastusega on kooskõlas tõlgendada [viimati nimetatud sätet] nii, et Hispaania hüvitise teoreetilise suuruse arvutamiseks kindlustatu tegelike sissemaksete põhjal Hispaania sotsiaalkindlustusele tehtud viimasele sissemaksele vahetult eelnevatel aastatel jagatakse selliselt saadud summa nende aastate arvuga, mille vältel on Hispaanias sissemakseid tasutud?

Kolmandaks (kui vastus teisele küsimusele on eitav ja olenemata sellest, kas vastus esimesele küsimusele on jaatav või eitav): kas käesolevas menetluses selgitatud juhul on [ELTL artiklis 48 ja määruse nr 1408/71 artiklis 3] sätestatud ühenduse eesmärkide täitmiseks analoogselt kohaldatav [...] määruse (EÜ) nr 883/2004 [...] [XI lisa punkti 2 alapunkt a (Hispaania)] ja kas sellise kohaldamise tulemusel Portugalis sissemaksete tegemise periood kaetakse Hispaanias ajaliselt selle perioodiga kõige lähedasemal perioodil tehtud sissemaksete põhjal, võttes arvesse tarbijahindade muutust?

Neljandaks (kui vastus esimesele, teisele ja kolmandale küsimusele on eitav): kui ükski eespool esitatud tõlgendustest ei ole täielikult ega osaliselt õige, milline on siis [määruse nr 1408/71 VI lisa H osa (Hispaania) punkti 4] tõlgendus, mis on käesolevas menetluses selgitatud vaidluse lahendamiseks tarvilik ning ühtlasi [ELTL artiklis 48 ja määruse nr 1408/71 artiklis 3] otseselt sätestatud ühenduse eesmärkidega ja [määruse nr 1408/71 VI lisa H osa (Hispaania) punkti 4] tegeliku sõnastusega kõige suuremas kooskõlas?"

IV. Menetlus Euroopa Kohtus

29. Kirjalikke märkusi esitasid INSS ja TGSS ühiselt, Hispaania Kuningriik ja komisjon. Nead esitasid ka suulisi märkusi kohtuistungil 24. mail 2012.

V. Hinnang

30. Kõigepealt on vaja tuvastada, kas määrus nr 1408/71 või määrus nr 883/2004 on kohaldatavad C. Salgado Gonzálezile õigusele saada Hispaania pensioni. Euroopa Kohtu toimikust ilmneb, et C. Salgado Gonzálezil oli õigus Hispaanias vanaduspensionile alates 1. jaanuarist 2006.¹⁴ Arvestades, et määrus nr 883/2004 on kohaldatav alles alates 1. maist 2010¹⁵ ja Euroopa Kohtu toimikust ei ilmne, et C. Salgado González oleks taotlenud enda Hispaania pensioni saamise õiguse läbivaatamist vastavalt üleminekusätetele, mis on ette nähtud muu hulgas määruse nr 883/2004 artikli 87 lõikes 5, olen seisukohal, et põhikohtuasja faktiliste asjaolude suhtes on ajaliselt kohaldatav määrus nr 1408/71. Lisaks märgiksin, et kuigi siseriikliku kohtu neli küsimust viitavad ELTL artiklile 48, on põhikohtuasja faktiliste asjaolude suhtes minu arvates kohaldatav EÜ artikkel 42, arvestades kuupäeva, mil C. Salgado Gonzálezile määrati Hispaania pension.¹⁶

14 — Vt käesoleva ettepaneku punkt 11.

15 — Alates sellest, kui jõustus Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 987/2009, milles sätestatakse määruse (EÜ) nr 883/2004 (sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise kohta) rakendamise kord (ELT 2009, L 284, lk 1). Vt määruse nr 883/2004 artikkel 91. Samal kuupäeval tunnistati kehtetuks määrus nr 1408/71. Vt määruse nr 883/2004 artikli 90 lõige 1.

16 — ELTL artikli 48 sõnastus on mõnevõrra teistsugune kui EÜ artikli 42 (enne EMÜ artikkel 51) oma. Tõstaksin esile, et ELTL artikliga 48 on antud Euroopa Parlamendile ja nõukogule selgesõnaliselt volitus võtta sotsiaalkindlustuse valdkonnas meetmeid seoses füüsilisest isikust ettevõtjatega. EÜ artikli 42 kohaselt võttis selliseid meetmeid nõukogu töölepingu alusel töötajate suhtes. Siiski tuleb meenutada, et määruse nr 1408/71 sõnastus laiendati füüsilisest isikust ettevõtjatele nõukogu 12. mai 1981. aasta määrusega (EMÜ) nr 1390/81, millega laiendatakse määruse (EMÜ) nr 1408/71 (sotsiaalkindlustusskeemide kohaldamise kohta ühenduse piires liikuvate töötajate ja nende pereliikmete suhtes) kohaldamisala nii, et see hõlmaks füüsilisest isikust ettevõtjaid ja nende pereliikmeid (EÜT 1981, L 143, lk 1; ELT eriväljaanne 05/01, lk 222). Euroopa Kohtu praktikas on töölepingu alusel töötajaid puudutanud kohtuasjades sageli viidatud vajadusele tõlgendada määrust nr 1408/71, arvestades EÜ artiklit 42 ja selle sätte eesmarke. Olen seisukohal, et – pärast määruse nr 1390/81 vastuvõtmist – kui määruse nr 1408/71 säte on kohaldatav nii töölepingu alusel töötavate kui ka füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsevate võõrtöötajate suhtes, kohaldub Euroopa Kohtu praktikas sisalduv viide vajadusele tõlgendada seda sätet EL artiklit 42 ja selle artikli eesmärki arvestades *mutatis mutandis* ka füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsevatele võõrtöötajatele.

31. Sissejuhatavalt tuleb meenutada, et määrus nr 1408/71 ei loo ühist sotsiaalkindlustussüsteemi, vaid lubab erinevate siseriiklike süsteemide olemasolu, ning määruse ainus eesmärk on tagada nende skeemide kooskõlastamine. Ühenduse tasandil ühtlustatuse puududes määratakse seega esiteks sotsiaalkindlustussüsteemiga liitumise õigust ja kohustust puudutavad tingimused ning teiseks hüvitiste saamise õiguse tingimused kindlaks iga liikmesriigi õigusnormidega. Liikmesriigid peavad selle pädevuse teostamisel siiski järgima ühenduse õigust, eelkõige EÜ asutamislepingu sätteid, mis käsitlevad kõigile liidu kodanikele tagatud vabadust liikuda ja elada liikmesriikide territooriumil.¹⁷

32. C. Salgado González saab kasutada võimalust liita oma Hispaanias ja Portugalis täitunud kindlustusperioodid vastavalt muu hulgas määruse nr 1408/71 artiklile 45 ning tal on sellest tulenevalt õigus saada Hispaanias pensioni.¹⁸ Vaidlus põhikohtuasjas puudutab arvutusmeetodit ja seega C. Salgado González vanaduspensionini summat Hispaanias.

33. C. Salgado González vanaduspensionini summa vastavalt Hispaania õigusnormidele oleneb esiteks – Hispaania üldise sotsiaalkindlustusseaduse artikli 162 lõike 1 kohaselt – pensioni põhisummast (*base reguladora*), mis vastab tema poolt 180 kuu või 15 aasta jooksul tehtud sissemaksete keskmisele tasemele, ning teiseks – Hispaania üldise sotsiaalkindlustusseaduse artikli 163 kohaselt – täitunud sissemakseperioodi kestusest.

34. Täitunud sissemakseperioodi kestuse osas nähtub eelotsusetaotlusest, et C. Salgado González pensioni põhisummat (*base reguladora*) vähendati, korrutades seda 53%-ga, mis vastas tema poolt 16 aasta jooksul Hispaanias ja Portugalis tasutud sissemaksetele võimalikust Hispaania seadustega ette nähtud maksimumist, milleks on 35 aastat. Näib, et seda vähendamist ei ole põhikohtuasjas vaidlustatud.

35. Põhikohtuasjas on küsimus selles, kuidas arvutati välja C. Salgado González 180 kuu või 15 aasta jooksul tehtud sissemaksete keskmine tase.¹⁹ Eelotsusetaotluse esitanud kohus on saatnud mitu küsimust, mis käsitlevad C. Salgado González poolt Hispaania sotsiaalkindlustusele tehtud viimasele sissemaksele vahetult eelnenud aastatel (1. aprillist 1984 kuni 31. märtsini 1999) tasutud sissemaksete jagamist 210-ga, eelkõige arvestades, et ajavahemikus alates 1. aprillist 1984 kuni 31. jaanuarini 1989 ta sissemakseid ei tasunud.

17 — Vt analoogia alusel 21. juuli 2011. aasta otsus kohtuasjas C-503/09: Stewart (EKL 2011, lk I-6497, punktid 75-77 ja seal viidatud kohtupraktika).

18 — Vt käesoleva ettepaneku punkt 9, kus on üldjoontes kirjeldatud Hispaania üldise sotsiaalkindlustusseaduse artikli 161 lõike 1 punkti b, mis nõuab sissemaksete tasumist vähemalt 15 aasta kestel, et saada õigus vanaduspensionile Hispaania seaduse alusel. Liikmesriigil on õigus kehtestada minimaalne sissemakseperiood siseriiklike õigusaktidega ette nähtud vanaduspensionini õiguse tekkeks ning määratleda nende kindlustusperioodide laad ja piirid, mida võidakse sel eesmärgil arvestada, tingimusel, et vastavalt määruse nr 1408/71 artiklile 45 arvestatakse ka mis tahes muu liikmesriigi õigusnormide alusel täitunud perioode samadel tingimustel, nii, nagu oleksid need täitunud asjaomase liikmesriigi siseriiklike õigusaktide alusel. Vt 3. märtsi 2011. aasta otsus kohtuasjas C-440/09: Tomaszewska (EKL 2011, lk I-1033, punkt 31).

19 — Euroopa Kohtu menetluses märkisid INSS ja TGSS, et vastavalt 1. augusti 2011. aasta seadusele 27/2011, mis käsitleb sotsiaalkindlustussüsteemi ajakohastamist, kohandamist ja moderniseerimist, suureneb pensioni põhisumma (*base reguladora*) arvutamisel arvestatav periood aastatel 2013-2027 järk-järgult. Aastal 2027 seisneb pensioni põhisumma (*base reguladora*) arvutamine kindlustatu poolt 300 kuu kestel enne riski realiseerumist tasutud sissemaksete põhisummade jagamises jagajaga 350. INSS ja TGSS sõnul on arvestusperioodi suurendamine ette nähtud ühelt poolt selleks, et tagada süsteemi majanduslik kestlikkus, ja teiselt poolt selleks, et järgida õigluse põhimõtet, mille kohaselt kajastub sissemakselise pensioni summas töötaja panustatud summa.

36. Olen seisukohal, et kuna C. Salgado Gonzálezi õigus vanaduspensionile Hispaanias on rahuldatud tema Hispaanias ja Portugalis täitunud kindlustusperioodide kaudu, on kohaldatav määruse nr 1408/71 artikli 46 lõige 2.²⁰ Määruse nr 1408/71 artikli 46 lõikes 2 on ette nähtud meetodika, mille kohaselt arvutatakse C. Salgado Gonzálezi pensionihüvitise teoreetiline summa ja tegelik pensionisumma, millele tal on õigus. Seda tuntakse kui liitmise ja proportsionaalse arvutamise süsteemi.²¹

37. Määruse nr 1408/71 artikli 46 lõike 2 punkti a kohaselt peab pädev asutus arvutama hüvitise teoreetilise suuruse, mida asjaomane isik saaks taotleda tingimusel, kui asjaomasel isikul eri liikmesriikides täitunud kõik kindlustusperioodid oleksid täitunud kõnealuses liikmesriigis. Seejärel arvutab pädev asutus vastavalt määruse nr 1408/71 artikli 46 lõike 2 punktile b hüvitise tegeliku suuruse, tuginedes eelmises punktis osutatud teoreetilisele suurusele, vastavalt tema poolt kohaldatavate õigusaktide alusel enne riski realiseerumist täitunud kindlustusperioodide kestuse ja kõigi asjaomaste liikmesriikide õigusaktide alusel enne riski realiseerumist täitunud kindlustusperioodide kogukestuse suhtele.²²

38. Selles osas, mis puudutab määruse nr 1408/71 artikli 46 lõike 2 punkti b kohaldamist seoses C. Salgado Gonzálezi teoreetilise pensioni jaotamisega Hispaania ja Portugali vahel, ilmneb, et põhikohtuasjas ei ole vaidlustatud C. Salgado Gonzálezi pensioni põhisumma (*base reguladora*) vähendamist 63,68% võrra, mis vastab „proportsionaalsele määrale”²³ või C. Salgado Gonzálezi Hispaanias töötatud aja kestusele kogu Hispaanias ja Portugalis täitunud kindlustusperioodist alates 1. veebruarist 1989 kuni 31. detsembrini 2005.

39. Eelotsusetaotlusest ja neljast eelotsuse küsimusest, mida ma käsitlen kõiki koos, on ilmne, et sisuliselt palub eelotsusetaotluse esitanud kohus suuniseid C. Salgado Gonzálezi pensioni teoreetilise summa väljaarvutamiseks vastavalt määruse nr 1408/71 artikli 46 lõike 2 punktile a.

40. C. Salgado Gonzálezi pensioni teoreetiline summa tuleb määruse nr 1408/71 artikli 46 lõike 2 punkti a kohaselt arvutada nii, nagu oleks ta töötanud üksnes Hispaanias.²⁴ Selle sätte eesmärk on anda C. Salgado Gonzálezile maksimaalne teoreetiline summa, mille saamiseks oleks tal õigus juhul, kui kõik kindlustusperioodid oleksid täitunud Hispaanias.²⁵

41. Määruse nr 1408/71 artikli 47 lõike 1 punktis g on sätestatud lisareeglid sama määruse artikli 46 lõike 2 punktis a osutatud summa arvutamiseks ning see punkt käsitleb süsteemi vanaduspensionihüvitiste arvutamiseks keskmiste sissemaksete alusel, nagu on ette nähtud Hispaania õigusaktides.²⁶ Peale selle – vastavalt määruse nr 1408/71 VI lisa H osa (Hispaania) punktile 4,²⁷ milles on selgitatud määruse nr 1408/71 artikli 47 lõike 1 punktis g sätestatud üksikasjalikke reegleid – tuleb sellistel juhtudel nagu põhikohtuasjas ja nagu eelotsusetaotluse esitanud kohus on õigesti märkinud, arvutada C. Salgado Gonzálezi pensioni teoreetiline suurus üksnes tema tegelike sissemaksete põhjal, mis on tasutud Hispaania õigusnormide kohaselt, ning rakendades ajakohastusi ja ümberhindamist nii,

20 — Kohtupraktikas on kujunenud, et vanaduspensionide saamise õiguse tekke küsimus kuulub määruse nr 1408/71 artikli 45 lõike 1 kohaldamisalasse, reeglid pensionisummade arvutamise kohta aga on sätestatud sama määruse artiklis 46 jj. Vt selle kohta 9. detsembri 1993. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-45/92 ja C-46/92: Lepore ja Scamuffa (EKL 1993, lk I-6497, punkt 13) ning eespool 11. joonealuses märkuses viidatud kohtuotsus Lafuente Nieto, punkt 49.

21 — Vt 21. märtsi 1990. aasta otsus kohtuasjas C-199/88: Cabras (EKL 1990, lk I-1023, punkt 5).

22 — 18. veebruari 1992. aasta otsus kohtuasjas C-5/91: Di Prinzio (EKL 1992, lk I-897, punktid 41 ja 49).

23 — Vt eespool 22. joonealuses märkuses viidatud kohtuotsus Di Prinzio, punkt 51 jj.

24 — Vt analoogia põhjal 3. oktoobri 2002. aasta otsus kohtuasjas C-347/00: Barreira Pérez (EKL 2002, lk I-8191, punkt 28).

25 — 21. juuli 2005. aasta otsus kohtuasjas C-30/04: Koschitzki (EKL 2005, lk I-7389, punkt 28). Vt samuti 26. juuni 1980. aasta otsus kohtuasjas 793/79: Menzies (EKL 1980, lk 2085, punktid 10 ja 11).

26 — Vt eespool 11. joonealuses märkuses viidatud kohtuotsus Naranjo Arjona jt, punkt 19. Vt samuti, analoogia põhjal, 29. novembri 1984. aasta otsus kohtuasjas 181/83: Weber (EKL 1984, lk 4007, punkt 14).

27 — See säte ei muuda määruse nr 1408/71 artikli 47 lõike 1 punkti g sisu ja on mõeldud üksnes selleks, et tagada nimetatud sätte kooskõla EÜ artiklis 42 sätestatud põhimõtetega. Vt eespool 11. joonealuses märkuses viidatud kohtuotsus Grajera Rodríguez, punkt 20.

et tulemus vastaks sellele, mida ta oleks tasunud samadel tingimustel Hispaanias edasi töötades.²⁸ Lisaks tuleb keskmise sissemakse põhisumma arvutamine vastavalt määruse nr 1408/71 artikli 47 lõike 1 punktile g, nagu on selgitatud määruse nr 1408/71 VI lisa H osa (Hispaania) punktis 4, kindlaks määrata ainult asjaomaste – käesoleval juhul Hispaania – õigusnormide kohaselt täitunud kindlustusperioodidest lähtudes.²⁹

42. Kohtupraktikas on välja kujunenud, et määruse nr 1408/71 artikli 47 lõike 1 punkti g tõlgendamisel tuleb arvestada sama määruse artikli 46 lõike 2 punkti a ning EÜ artiklis 42 sätestatud eesmärki, mis viitab eriti sellele, et võõrtöötajate sotsiaalkindlustushüvitiste summat ei tohi vähendada seetõttu, et nad on kasutanud oma õigust vabalt liikuda.³⁰

43. Põhikohtuasjas käsitletaval juhul tuleb rõhutada, et kuigi C. Salgado González on tasunud sissemakseid 16 aastat,³¹ s.o tegelikult kauem Hispaania üldise sotsiaalkindlustusseaduse artikli 162 lõikega 1 ette nähtud 180-kuulisest alusperioodist, andis tema keskmiste sissemaksete arvutamine, mille puhul arvati tema suhtes rakendatava alusperioodi sisse ajavahemik 1. aprillist 1984 kuni 31. märtsini 1999, kooskõlas määruse nr 1408/71 artikli 46 lõike 2 punktiga a, tulemuseks tema pensionihüvitise teoreetilise summa olulise vähenemise ja lõpuks ka tema tegeliku pensioni vähenemise. See vähenemine tulenes sellest, et ajavahemikul alates 1. aprillist 1984 kuni 31. jaanuarini 1989³² ei tasunud C. Salgado González sissemakseid Hispaania sotsiaalkindlustusele.³³

44. Arvestades määruse nr 1408/71 artikli 46 lõike 2 punkti a, artikli 47 lõike 1 punkti g ja VI lisa H osa (Hispaania) punkti 4 ning tagamaks, et C. Salgado González pensioni summat ei vähendata seetõttu, et ta on kasutanud oma õigust vabalt liikuda, olen seisukohal, et kui ta on tasunud Hispaanias ja Portugalis sissemakseid kauem kui 180 kuu jooksul, mis on ette nähtud Hispaania üldise sotsiaalkindlustusseaduse artikli 162 lõikega 1, tuleks tema pensioni põhisumma (*base reguladora*) arvutada kui tema Hispaanias alates 1. veebruarist 1989 kuni 31. märtsini 1999 tasutud tegelike sissemaksete keskmine summa. Jagajat 210 tuleb aga korrigeerida, arvestamaks seda, et C. Salgado González kasutas oma õigust vabalt liikuda, ning nii peaks selles kajastuma korraliste igakuiste sissemaksete arv ja erakorraliste iga-aastaste sissemaksete arv, mida C. Salgado González pidi tasuma Hispaanias ajavahemikul 1. veebruarist 1989 kuni 31. märtsini 1999.

45. INSS ja TGSS märgivad, et võimalus võtta võõrtöötaja pensioni arvutamisel arvesse riski realiseerumise kuupäeva asemel viimase Hispaanias tasutud sissemakse kuupäeva, muutmata seejuures arvessevõetavate kuude arvu (180) ei ole diskrimineeriv ja on õiglane, sest muidu oleks arvessevõetav sissemakseperiood väga piiratud. INSS ja TGSS osutasid oma kirjalikes märkustes suurele paindlikkusele, mida niisugused töötajad saavad kasutada nende sissemaksete taseme valikul, mida nad soovivad tasuda Hispaania õiguse alusel, ja tõepoolest selliste töötajate võimalusele peatada oma sissemaksete tasumise kohustus. Kui füüsilisest isikust ettevõtja ei tasu sissemakseid, loetakse see lünk nulliks.³⁴ Lisaks märgivad INSS ja TGSS, et töötajate vaba liikumise ulatus on töölepingu alusel töötajate ja füüsilisest isikust ettevõtjate puhul erinev. Liikmesriigi sotsiaalkindlustusalased õigusnormid võivad olla üks põhjusi, mille pärast füüsilisest isikust ettevõtja asub tegutsema teises

28 — Vt eespool 11. joonealuses märkuses viidatud kohtuotsused Naranjo Arjona jt, punktid 21 ja 22, ning Grajera Rodríguez, punkt 19.

29 — Kohtuasjas Grajera Rodríguez (viidatud eespool 11. joonealuses märkuses) otsustas Euroopa Kohus, et niisuguse perioodi arvestamine, mil võõrtöötaja ei tasunud tegelikult sissemakseid teatavas siseriiklikku sotsiaalkindlustussüsteemi ja mida on liiati juba arvestatud niisuguse teise liikmesriigi õigusaktide kohaselt, kus asjaomane isik on töötanud, ei ole määruse nr 1408/71 artikli 47 lõike 1 punktiga g kooskõlas. Seega lükkas Euroopa Kohus sisuliselt tagasi A. Grajera Rodríguezi märkuse, et talle riski realiseerumisele vahetult eelnenud aastatel teises liikmesriigis makstud summasid tuleb arvestada.

30 — Eespool 11. joonealuses märkuses viidatud kohtuotsus Lafuente Nieto, punkt 33. See viitab, et määruse nr 1408/71 artikli 47 lõike 1 punkti g kohaselt arvutatud keskmine sissemakse põhisumma peab olema võõrtöötaja puhul sama mis juhul, kui ta ei oleks kasutanud oma õigust vabalt liikuda. Vt eespool 11. joonealuses märkuses viidatud kohtuotsus Naranjo Arjona jt, punkt 21.

31 — Vt käesoleva ettepaneku punktid 10 ja 11.

32 — S.o 4 aastat ja 10 kuud.

33 — Vt käesoleva ettepaneku punkt 11, milles on osutatud, et C. Salgado González alustas sissemakseid Hispaania sotsiaalkindlustusele alles 1. veebruaril 1989.

34 — Töölepingu alusel töötajate puhul „täidetakse” sellised lüngad summadega, mis vastavad minimaalsetele sissemaksetele.

liikmesriigis. Nii võib vaba liikumise õiguse kasutamine avaldada mõju füüsilisest isikust ettevõtja pensionile, kui liikmesriigi õigusnormide kohaselt ei arvestata neid perioode, mil sissemakseid ei tasuta. See on vastuolus võrdsuse põhimõttega ja töötajate vaba liikumisega. Kohtuistungil 24. mail 2012 viitasid INSS ja TGSS füüsilisest isikust ettevõtjate võimalusele manipuleerida vaba liikumise õigust kasutades Hispaania sotsiaalkindlustussüsteemiga.

46. Hispaania üldise sotsiaalkindlustusseaduse artikli 162 lõike 1 eesmärk näib olevat välja arvutada töötaja poolt Hispaanias tasutud sissemakse keskmine või tüüpiline summa teatava arvestusperioodi jooksul. Olen seisukohal, et kuigi määruse nr 1408/71 artikli 46 lõike 2 punkti a ja artikli 47 lõike 1 punkti g ning VI lisa H osa (Hispaania) punkti 4 kohaldamine teoreetiliste pensionisummade arvutamisele, nagu olen kirjeldanud eespool punktis 44, võib, kuid ei pruugi tingimata³⁵ anda võõrtöötaja pensioni põhisumma arvutamisel tulemuseks Hispaanias tasutud sissemaksete arvestamise vaid piiratud perioodi osas, ei näe ma ühtki selget ega vältimatut kohatut eelist, mida niisugune töötaja saaks ära kasutada. Selles suhtes tuleb toonitada, et igal juhul vähendati C. Salgado Gonzálezi pensioni teoreetilist summat kohaldades suhet vastavalt määruse nr 1408/71 artikli 46 lõike 2 punktile b, arvestamaks seda, et ta on kasutanud oma õigust vabalt liikuda ega ole tasunud Hispaanias sissemakseid pärast 31. märtsi 1999.³⁶

47. Kui nimetatud jagajat niiviisi ei korrigeerita, saab see minu arvates suureks takistuseks füüsilisest isikust ettevõtja õigusele vabalt liikuda.³⁷ Liati, vastupidi Hispaania Kuningriigi märkustele ei korva see, et C. Salgado González saab pensioni teises liikmesriigis, tema teoreetilise pensionisumma vähendamist ning arvestusperioodi jooksul tasumisele kuuluvate korraliste igakuiste sissemaksete ja erakorraliste iga-aastaste sissemaksete arvule vastava jagaja kasutamist, mille puhul ei arvestata seda, et ta kasutas oma õigust vabalt liikuda. Olen seisukohal, et niisuguses märkuses ei ole arvestatud määruse nr 1408/71 artikli 46 lõike 2 punktide a ja b kohaldamist pensioni arvutamisele kõigis asjaomastes liikmesriikides ning on eiratud selget erinevust meetodites, mida kasutatakse nendes sätetes ette nähtud teoreetilise pensioni ja tegeliku pensioni arvutamiseks.

48. INSS ja TGSS märkus, et töötajate vaba liikumise ulatus on töölepingu alusel töötajate ja füüsilisest isikust ettevõtjate puhul erinev, tuleb tagasi lükata, arvestades põhikohtuasja asjaoludega seoses kohaldatavaid õigussätteid, nagu eelotsusetaotluse esitanud kohus on osutanud. Selles suhtes on määruse nr 1408/71 artikli 46 lõike 2 punkt a ja artikli 47 lõike 1 punkt g ning VI lisa H osa (Hispaania) punkt 4 seoses teoreetilise pensionisumma arvutamiseiga võrdselt kohaldatavad nii töölepingu alusel töötajate kui ka füüsilisest isikust ettevõtjate suhtes.³⁸

49. Näib – mille kontrollimine on eelotsusetaotluse esitanud kohtu ülesanne –, et Hispaania sotsiaalkindlustussüsteemis kajastub füüsilisest isikust ettevõtja pensioni tasemes otseselt see pingutus, mille töötaja on teinud sellesse süsteemi sissemakseid tasudes. Olen arvamusel, et vastavalt Hispaania üldise sotsiaalkindlustusseaduse artikli 162 lõikele 1 ette nähtud jagaja 210 vajadust mööda korrigeerimine arvestamaks seda, et füüsilisest isikust ettevõtja on kasutanud oma õigust vabalt

35 — See sõltub iga võõrtöötaja puhul tegelikult tema olukorrast. Põhikohtuasjas käsitletavate konkreetsete faktiliste asjaolude osas on C. Salgado González aga tasunud Hispaanias sissemakseid alates 1. veebruarist 1989 kuni 31. märtsini 1999, seega kauem kui 10 aastat, mis on minu arvates piisavalt pikk periood selleks, et arvutada välja tüüpiline, keskmine sissemakse.

36 — Vt käesoleva ettepaneku punkt 13. Vt ka eespool punkti 38.

37 — Samuti on selge, et mida kauem füüsilisest isikust ettevõtja kasutab oma õigust vabalt liikuda, seda märgatavam on Hispaania õigusnormide toimealas niisugune takistus. Liati süveneb see takistus aja jooksul, kui Hispaania seaduse 27/2011 kohaselt pikeneb arvestusperiood riski realiseerumisele eelnevatele 300 kuule ning asutakse kohaldama jagajat 350 (vt 19. joonealune märkus eespool).

38 — Määruse nr 1408/71 artikli 46 lõike 2 punktis a on konkreetselt viidatud füüsilisest isikust ettevõtjatele (töötajatele). Vt samuti eespool 24. joonealuses märkuses viidatud kohtuotsus Barreira Pérez, punkt 28. Olen seisukohal, et kuna määruse nr 1408/71 artikli 47 lõike 1 punktis g on sätestatud lisareeglid artikli 46 lõike 2 punktis a viidatud teoreetilise summa arvutamiseks ning sama määruse VI lisa H osa (Hispaania) punktis 4 on antud selgitus seoses artikli 47 lõike 1 punktiga g, on kõik eespool nimetatud sätted võrdselt kohaldatavad nii lepingu alusel töötajate kui ka füüsilisest isikust ettevõtjate suhtes.

liikuda, koostoimes määruse nr 1408/71 artikli 46 lõike 2 punktis b ette nähtud suhte³⁹ rakendamisega tagab selle jõupingutuse õige kajastumise selle töötaja tegelikus pensionis kõigis asjaomastes liikmesriikides, samal ajal tagades ka töötajate õiguse vabalt liikuda ning riigi pensionisüsteemi rahalise jätkusuutlikkuse.

VI. Ettepanek

50. Eespool kirjeldatud kaalutlusi arvestades teen Euroopa Kohtule ettepaneku vastata Tribunal Superior de Justicia de Galicia (Hispaania) esitatud eelotsuseküsimustele järgmiselt:

Kui füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsev võõrtöötaja on tasunud ühes või mitmes liikmesriigis kindlustuse sissemakseid perioodi jooksul, mis on sama pikk või pikem kui Hispaania õigusnormidega ette nähtud arvestusperiood, on nõukogu 14. juuni 1971. aasta määruse (EMÜ) nr 1408/71 sotsiaalkindlustusskeemide kohaldamise kohta ühenduse piires liikuvate töötajate, füüsilisest isikust ettevõtjate ja nende pereliikmete suhtes artikli 46 lõike 2 punktiga a, artikli 47 lõike 1 punktiga g ja VI lisa H osa (Hispaania) punktiga 4 vastuolus see, kui selle töötaja Hispaania pensionihüvitise teoreetilise suuruse arvutamisel võetakse aluseks tema tegelikult tasutud sissemaksed Hispaanias aastatel, mis vahetult eelnesid tema viimasele sissemaksele Hispaania sotsiaalkindlustusse, kui sel viisil saadud summa jagatakse jagajaga, mis vastab arvestusperioodi jooksul tasumisele kuulunud korraliste igakuiste sissemaksete ja erakorraliste iga-aastaste sissemaksete arvule, mille puhul ei võeta arvesse seda, et töötaja kasutas oma õigust vabalt liikuda.

39 — Vt eespool punktid 13, 38 ja 46. Rakendatavale suhtele on osutatud põhikohtuasjas ka kui *pro rata temporis*.